

veze smo razumljivo posneli v dolini. Masker **Zoran Lemajič** in kostumografinja **Marija Kobi** sta poskrbela, da so bili gorski reševalci postaj Rateče in Kranjska Gora, ki so igrali odpravo, videti pristni: **Iztok Butinar** je Ojcinger, **Samo Cuznar Krammer**, **Miha Robič** Bolaffio, **Ivan Mežik** Jože Komac, **Aleš Robič** pa sam Julius Kugy. Res so bili odlični. Prav nobenega kadra ni bilo treba ponavljati,« pripoveduje redaktorica, scenaristka in voditeljica oddaj Marjeta Keršič Svetel.

Te oddaje so rodili v razvedrilnem programu TV Slovenije lanskega januarja. Prvič so bili gostje reševalcev postaje Gorske reševalne službe Kamnik, gostili pa so vrhunska alpinista **Andreja Štremflja** in **Marka Prezlja**. Oddaja je zdaj redno na sporedu vsak tretji ponedeljek na prvem programu ob 20.30. Tudi z odmevi, predvsem s kupi pisem, so zadovoljni. To so samo dodatna potrditev, da si vse več ljudi želi videti tako vrst oddaj. V TV ekipi so še **Mica Ornik-Puc** kot producentka, asistent in tajnica, **Silvo Plavec** kot asistent snemalca, **Tone Žerovnik** kot tonski mojster in **Klavdij Mlekuž**, gorski reševalec in letalec postaje GRS Mojstrana, ki je strokovni sodelavec oddaj in ki skrbi za varnost televizijske ekipe.

»Stoletnico Planinske zveze Slovenije smo zaznamovali s to oddajo. Pred nekaj tedni smo se sami povzpeli na Jalovec. Določili smo deset snemalnih mest, vendar smo jih morali zaradi neugodnih snežnih razmer nekaj opustiti. Nekaj kadrov smo posneli tudi v mojstranskem planinskem muzeju. V Sloveniji se o takem muzeju 40 let samo pogovarjajo, prizadevni planinci iz Mojstrane pa imajo muzej že devet let. Marca se bomo v oddaji lotili tudi te teme. Ljudem bomo pokazali, kakšen planinski muzej imajo sosedje v Torinu. Nameravali smo posneti življenje Trentarjev, kar jih je še ostalo. Toda ker tudi tam ni prave zime, še ne vemo, če bomo tja sploh šli,« pravi navdušenka, ki skupaj z ostalo ekipo prenaša težke nahrbtnike, zdrži dolge pohode in vzpone ter živi za oddaje.

Snemalec Janez Hrovat ima že ogromno izvrstnih posnetkov. Ekipa resno premišluje, da bi najboljše strnili na video kaseto. Trenutno čakajo le še založnika. Z nekaterimi posnetki so bili posredno prisotni na festivalih v tujini in so tudi tako opozorili na lepote, ki jih premore Slovenija. Žal vsega delovnega gradiva ne morejo shranjevati, ker TV Slovenija nima dovolj kaset.

(Slovenske novice)

SLOVENSKO-ARGENTINSKA ODPRAVA NA KONTINENTALNI LED 1963/64

TROJICA V LEDENI PUŠČAVI

PETER SKVARČA

V prejšnji številki Planinskega vestnika smo ponatisnili močno skrajšan prispevek **dr. Vojka Arka** o zgodovini osvajanj Kontinentalnega ledu v Patagoniji, pri čemer so zelo tvorno sodelovali tudi slovenski gorniki. Omenili smo, da podrobnosti o teh osvajanjih doslej pri nas niso bile znane, ker so bili člani Slovenskega planinskega društva iz Bariloč v Argentini — udeleženci teh odprav večinoma politični emigranti iz konca druge svetovne vojne. Ko proslavljamo 100-letnico slovenske planinske organizacije v domovini, je prav, da se spomnimo tudi podrobnosti o delu slovenskih gornikov v tujini. V nadaljevanjih bomo objavili pripoved udeleženca te odprave na Celinski led **Petra Skvarče**, ki nam jo je poslal neumorni kronist argentinskega slovenskega planinstva **dr. Arko**. (Op. ur.)

V NEZNANO

Pozno v noč je zaječal veter. Polagoma narašča...

Ko se je privlekel iz šotora, ga je skoraj podrlo. Toliko da je še lahko izdril opornike. Komaj pa se je zledenelo platno sesedlo, je že pridivil

sunek vetra, da ju zažene ob tla.

»Hitro, da nama ne odnese šotora!« — Med presledki sunkov jima nekako uspe zložiti šotorsko krilo. Ko sta nared, se ozračje sprosti v vihar.

»Smučaj tik za menoj!« jekne iz ledenega piša. Hripav glas se izgublja v sivino. Ni še dobro zakoračil, ko že spet leži v snegu. Nahrbtnik in pritisk vetra mu ne dasta vstati. Ko je pridrvelo nadenj, je menil, da je pripravljen: s skrajnim naporom se je nekaj časa obdržal sklonjen, razkoračeno oprt na smučarske palice, potem pa je nenadoma začutil, da je tresčil v mehak sneg. Obraz mu ledení, svinčena teža ga tlačí k tlom. Ne more vstati.

»Luciano!« zatuili, medtem ko na vse načine poskuša vstati.

»Pete,« mu medlo zazveni v odgovor, »tudi jaz spet ležim!«

Malo zatem pritisk za spoznanje popusti. Previdno vstaneta in se približata, da si vsaj lahko razločita obraza.

»Kaj misliš?« se Luciano vprašujoče zazre v tovariša.

»Tak metež, pa še brez kompasa sva,« se tudi Peter ne more odločiti, ko si popravlja zaponko na smučki.

Dolina Rio Electrico — od spodaj navzgor z desne proti levi Piedra del Fraille, reka Electrico, jezero Electrico, ledenik Marconi, vrh Marconi; s trikotnikom in številko 1 je označen tabor na robu Celinskega ledu.

»Peter, kod naj greva?« — Smer sta že zdavnaj izgubila.

»Naprej!«

»To že, toda v katero smer?« — Smeri pa ni, vse je samo belo...

»Kamor drvi veter, saj proti vetru ne moreva. Gotovo vleče od zahoda, kot zmeraj.«

Nato spet oba ležita, vihar pa tuli nad njima svojo patagonsko pesem. Neštetokrat padeta in kolebaje vstaneta. Huda ura narašča v pravi orkan in ne poneha. Ko se pod pritiskom vetra Peter spet sesuje na tla, opazi, da se je leva smučka odpela — in da se pelje naprej. Bolj nagonsko kot premišljeno začuti daljnosežnost posledic. Samogibno se napne, vstane, naredi nekaj omahujočih korakov, potem mu nenadoma zmanjka tal. Vendar spozna, da je obvisel s komolci na robih razpoke. Isti trenutek se zave, da je pravzaprav hotel teči za smučko, ki jo veter žene naprej in se zdaj že izgublja v nevidljivost.

Nekaj časa strmi naokoli, da bi kaj razločil, nato se sunkoma povleče iz razpoke. Prehodi nekaj metrov, se znova znajde do pasu v luknji, se potegne iz nje, naredi nekaj korakov in se spet ugrezne. Potem se sklone vrtni k prijatelju, ki se je usedel na nahrbtnik na rob razpoke. Nekaj časa brez besed sedita tam in premišljujeta o svoji brezizhodnosti, potem Petra prešine: v razpoko, tam bova varna pred vetrom in mrzota!

RAZPOKA NA ROBU ŽIVLJENJA

V jamski tišini komaj čutita, da zunaj razsaja vihar. Za sedaj sta rešena pogube na ledeni planjavi. Razgmeta zledeneli šotor in se spravita v spalni vreči. Vsa je že premočena, vendar jima odleže, ko si sezujeta gozdarje in si zmasirata omrzle noge. Ura je pol štirih popoldne. Peter kar ne more verjeti, da sta celih sedem ur tavalala v viharju. Če so bile tiste motne lise, ki sta jih videla, preden sta šla v razpoko, v resnici Pirámide, saj so jim bile podobne, sta tavalala v začaranem krogu.

V polsnu je Peter preudarjal: brez hrane sta in brez goriva, kar je isto; on sam je brez ene smučke, tisto zunaj pa lahko traja še dolge dneve. Če se čez dan ali dva vreme ne izboljša, se bosta težko zmazala. Kaj pa, če bi tam pustila vso prtljago in napela vse svoje moči? V tem primeru bosta tavalala po neskončni beli ravnini skozi viharji metež, dokler se ne bosta zgrudila in počakala, da ju tam zagrne večna tišina...

Prijatelj pa medtem mirno spi. Kako le more, vklenjen v to past, medtem ko zgoraj zavija neurje skozi noč in se podi čez strjeno morje Celinskega ledu? Ta čas votlina postaja vse temnejša. Droben pršič se počasi, a nenehno sesipa v razpoko in jo zapira. Vedno tesneje. In njemu lega dremavica na oči... Mrak se umika. Iz snežnine vstajajo obrisi samotnega igluja. Oslabel Eskim se ulega k njemu k zadnjemu počitku. Ustnice se mu še premaknejo v nerazumljivo besedo v slovo, sporočilo ali vzdih, nato obleži negiben...

Privid ga navda s strahom, da se zdrami iz sna. Odprtina v krnici je že povsem zadelana. Stegne roki iz spalne vreče, se potruji do odprtine in jo odpre. Simfonija vetra zunaj še vedno biča ravan in stopnjuje svoj molto crescendo v polarno noč. Kot kakšna divjaška obredna godba je to patagonsko vetrovje. Vendar se v mislih preseli drugam: v mislih mu vstajajo davni kraji in budijo sanje o šelestenju gozdov v poigravanju blagih sapic z listjem, o pritajenem žuborenju bistrskih potokov...

Na spalnih vrečah se vlaga strjuje v skorjo. Je bilo treba vsega tega? Kaj sta pravzaprav iskala tod? Slavo? Veljavo? Ali mar nekaj, česar ni zmožni do sedaj nihče drug? Zmedeno mu begajo misli sem ter tja, dokler se ne dotipajo do dognanja: Slava, veljava, zadoščenje zmagovalca — vse to je tako neskočno majhno, nično in nepomembno. V resnici gre za spoznanje Stvarstva in Človeka.

NA VRHOVIH

Na zahodnem bregu Električnega jezera (Lago Electrico), kjer se ledenik Marconi steka vanj v dveh vzporednih tokovih, leži vseprek razmetano kamenje in povsod lahko opaziš od tisoč-

Na vrhu do takrat še nepreplezane gore Gorra Blanca, v ozadju Fitz Roy

letnega premikanja ledu razrite skale. To gorsko dolino ob bregovih jezera zapira proti jugu zasnežen greben, ki se vzpenja naprej v strme stene gorá Pollone in Pier Giorgio. Vrtoglave pečine onemogočajo proti severu vsakršen dostop. Če pa gledaš proti Kontinentalnemu ledu, na zahod, vidiš pred seboj navpične stene špičastega grebena Marconi. Snežne strmine so nad njegovim razritim ledenikom, ki se z vzhodnim robom svojega južnega rokava naslanja na severno vznožje Pier Giorgia. Nad grebenom in ledenikom pa gospoduje vrh Osrednjega Marconija (Marconi Principal, 2257 m). Iz zavetja Menihove skale (Piedra del Fraile) se moraš dvigniti samo nekaj sto metrov višje od rečne struge, pa že lahko opaziš severno od omenjenega pogorja prelaz z ledenika Marconi (Paso Marconi, 1498 m) v bazén severnega predela Južnega kontinentalnega ledu, ki meri 10.565 kvadratnih kilometrov.

Ob izlivu v Električno jezero je ledenik precej težko prehodan. Prebiti se je treba čez spodrsljivo steno ledenih razpok, snežni mostički se dan za dnem rušijo, kajti ledenik se nenehno premika. Še bolj siten je prehod skozi sotesko: polno nagradenih skal je v njej in kaj lahko se z njimi vred zrušiš bogvedi kam, če s svojo težo spraviš te skladovnice iz ravnovesja. Ko pa si srečno opravil z ledenikom in se povzpneš malo navzgor, si že na snežiščih, ki se spajajo s Celinskim ledom. Od tod proti severu se iz gorske verige boči vrh Neumeyer (2612 m), tako imenovan v spomin rajnemu zdravniku in za-

služnemu alpinistu iz Bariloč. Ta gora prehaja po ostrem slemenu in čez planjavo na sedlu v višji vrh Gorra Blanca (2920 m). A šele ko dosežeš nekaj kilometrov zahodnejše vznožje Severnega Marconija, se ti odpre čudovit pogled v notranost Celinskega ledu. Otoki gorskih verig, oviti v sneg, se kot oaze v puščavi dvigajo iznad prostranega patagonskega ledišča.

Sem notri bomo stopili. Skušajte se vživeti z nami. Nemara boste tudi vi občutili privlačnost komajda dostopnih krajev, zaviti v megle in sneg. Samo smučke si še priprite, brez njih ne morete nikamor. In na kompas ne pozabite, da se ne izgubite in do konca ne zatavate v snežni vihar...

TABOR POD LEDENO STENO

Nekaj dni pred koncem leta 1963 se mrko vrata proti gorski dolini Guci in Peter. Nocoj sta prestala svoj letošnji patagonski krst. Poskus naglega vzpona na bližnjo goro jima je preprečil vihar. Sinoči sta pristopila iz matičnega taborišča pod Menihovo skalo ob Električnem jezeru do zgornjih snežišč. Najlonski šotor za dve osebi sta postavila ob majhni zelenkasti laguni, nad katero se ob robu Celinskega ledu dviga kakšnih 20 metrov visoka krajna poč. To šotorišče je veljalo kot višinsko izhodišče na goro. Zgodaj sta legla, davi pa zarana namerala naprej; upala sta, da bosta v enem dnevu opravila vzpon. Zvečer se je gora mnogo obetajoče vsa bleščala v zahajajočem soncu. Ponoči pa, prav ko sta sanjala o prvenstvenem vzponu, se jima je šotor sesul na glavo. Upa-

nje, ki je bilo spočetka utemeljeno, da ju veter ne bo zajel v taboru, ju je prevaralo; čeprav se je veter rojeval in divjal nad njima, so se vrtinci s svojo zagonsko silo le spuščali ob ledeni počni navzdol. V oglušujočem tuljenju sta za silo popravila raztrgano šotorsko krilo in pod njim zdržala do jutra. Viharno vreme in premočena koža sta ju zjutraj napodila nazaj v dolino. Gora je ostala v miru svoje tisočkrat tisočletne samotnosti.

Silvestrovanje v baznem taboru so kar prezrli, naslednje jutro pa so se na spodbudo neučakane Luciana le odločili oditi dalje, čeprav se je vreme samo za silo uneslo. Za prečkanje reke Pollone so se morali sezuti. Ledena voda je ostro urezala v noge, ko so čofotali na drugi breg. Malo pozneje, ko so bili že višje, pa se je vreme hitro slabšalo. Na mah se je nanje vsul močan snežni metež. »Bolje, da se kar takoj preizkusimo v viharju,« je presodil Peter — in rinili so naprej.

Temno je že bilo, ko so dosegli prvi višinski tabor ob počni — pa je bil ves razdejan. Premraženi so se potegnili ob steni kakšnih 200 metrov naprej in si v strmeh snežišču med novo vihro skopali zasilno taborišče: za eno noč je vseeno, bo vsaj topleje.

ŠTIRI DNI V LEDENI LUKNJI

Drugo jutro je na bližnje skale pokukalo toplo sonce, vsi špiki in stene pa so ostali zaviti v megle. Ko so se premočene obleke osušile, so odrinili naprej. Za trening so splezali strmo snežino nad taboriščno luknjo. Težko in nerodno so opletali z zajetnimi nahrbtniki v mehkem snegu navpik po steni. Sicer so pridobili precej višine, vendar jih je strmina upehala. Drug za drugim so gazili navzgor v položnejši sneg proti

Razgled s Cardenal Cagliera: spredaj brezimna gorska veriga, za njo levo ledenik Chico, zadaj ledenik O'Higgins, proti desni pogorje O'Higgins, Mellizos, Alesna in zahodni rokav jezera San Martin

vznožju Bele kape. Videli so samo nižja pobočja, zgoraj je bilo še vse zapredeno s temnimi oblaki.

Čisto so bili preprihani, ko so se ob devetih zvečer utrujeni ustavili. Pobočje je bilo tod že precej strmo in razrito v tri rebra, zato so ta predel krstili za Tri rebra. Tam so se odločili skopati novo luknjo za taborišče, iz katerega bodo tvegali naskok na vrh. Pozno ponoči so zaspali ko ubiti.

V teh predelih Kordiljere še ne pomeni, da je tehnično nezahteven teren tudi zlahka zmogljiv. V patagonskem vetrovju se gorniško netežaven naklon spremeni v nevarno steno, ki je včasih niti ni mogoče splezati.

Kakšne štiri dni so posedali in polegali v ledeni votlini. S hrano so bili dobro založeni. Premlevali so vse mogoče, včasih so vrgli karte. Nestrpneži že niso več vedeli, kako bi si krajšali čas. Šele 6. januarja popoldne so se megle začele dvigati po Treh rebrih navzgor. Kakšnih 20 kilometrov je segla vidljivost po enakomerni beli ravnini na zahod, prav do vznožja ogromnih gorskih masivov.

Trojica se je grela pred votlino. Petra navdušuje nemogoča severna stena Pier Giorgio: tisoč metrov navpik preklanega granita! Lani sta to goro zavzela z bratom Juretom od juga. Jutri bodo naskočili nov vrh. Budnica je predvidena za četrto uro zjutraj.

Še v temi se je nekdo prebudil, prižgal svečo in na kuhalnik pristavil posodo s snegom za zajtrk. Kazalca na uri sta kazala pol petih. Ob sedmih so se v navezi odpravili po pobočju navzgor. Že s precejšnje višine so v daljavi opazovali enakomerno verigo Pirámide in dalje na jug vrh Mariano Moreno. Od vsega začetka so se varovali, čeprav je stena — če se lahko tako imenuje — skoraj do vrha grebena razmeroma neproblematična. Zgoraj preide v širo dvokilometrsko snežišče, le kakih 80 metrov pod Južnim vrhom pa se napne v trdo ledeno strmino.

TVEGANO PLEZANJE

Tod pleza Peter, prvi v navezi, cel prvi raztežaj vrvi zdržema s prednjimi konicami derez. V led zaseka stopinjo in zabije klin za varovanje. Nato počaka Luciana in pleza naprej. Tik pod slemenom, kjer se stena skoraj navpično končuje, se mu vrvi izteče. Toliko da zdrži v ravnovesju: samo majhen napačen gib in vsi trije bi zgrmeli globoko v globino, kjer se ledenina grmadi v sklade.

»Čim višje navzgor in kolikor je le mogoče hitro!« zakriči onemu pod seboj. Komaj še vztraja s konicami derez v ledu in rahlo oprt z rokama obenj. Guci, zadnji v navezi, še globlje zarine cepin in se še trdneje opre — toda ali bi zdržal oba, če bi padla? Komajda.

Komaj se dobro opre za varovanje, se mu z nenadnim sunkom zadrgne vrvi okoli vratu, na ramena pa se mu obesi teža padca. Na srečo kmalu popusti — in Luciano se prikaže izza roba. Desetmetrski padec zaradi slabih konic derez ga je komajda kaj prestrašil. Samo Guciju je spulil v led zasajen cepin in ga odnesel.

Ko so bili vsi trije spet na varnem, so iskali smer proti glavnemu vrhu. Nizke megle so jim vedno bolj kvarile krasno jutro in na vso moč so hiteli. V prvi četrtini zadnjih strmin jih je nenadoma zagrnila megla. Niti koraka ni bilo več mogoče tvegati navzgor, nazaj, navzdol, bo pa bridka. Zato so se zatekli v zavetje nizkega žleba z ledenim previsom in cepetali z nogami, da bi vsaj malo pregnali mrz, ki je bil vse hujši, v ozračju pa je bilo tudi vse več ogromnih kosmov snega, ki so butali vanje.

Šele okrog pol petih je bilo videti, da vihar izgublja ostrino in brozga v zraku se je pomallem redčila. Vidljivost se je raztegnila vsaj na nekaj metrov. Veter je pojemal, vendar ni odnehal. Ob petih se je vodja odprave vendarle lahko odločil za tvegani umik in sestop. Tako so se po šestih urah čakanja in cepetanja končno tipaje odpravili navzdol proti Trem rebrom. Do stene nad votlino je še nekako šlo, od tod pa so se še dobre tri ure prebijali po nevarni steni skozi vihar. Naposled so vendarle prišli do votline tabora 2 v Treh rebrih in si skuhalii čaj.

NA VRHU BELE KAPE

Spet že ves teden razsaja neurje. Čeprav je Južni vrh tik pred njimi, se prikazuje samo proti večeru. Peter je ostal sam v votlini, druga dva sta se odpravila v bazni tabor pod Menihovo skalo po novo zalogo hrane. Sam prisluškuje bobnenju rušečih se skladov. Drugujejo mu samo lastne misli. Pozno popoldne drugega dne zagleda daleč spodaj na ledeniku dve pikici. Zdi se, da se premikata... Zvečer pa je spet prijetno v votlini.

Guci Mengelle s slovensko zastavico na vrhu Cagliari

Deset dni že čakajo v ledu. A lep dan vsekakor mora priti!

Če se zvečer zjasni, bo jutro lepo, pravijo. In res se 12. januarja lahko zarana Guci in Peter odpravita v goro. Sama. Luciano je tovariško posodil svoj cepin Guciju in ostal v taboru; v troje bi samo z dvema cepinoma izgubljali mnogo časa. Spretno preplezata spodnjo steno, se zaženeta z južnega grebena čez planjavo in sta že ob desetih pod zgornjo steno. In ko jo preplezata in izstopita iz nje, naletita še na zadnjo prepreko: ogromna ledena goba, 35 do 40 metrov v premeru, drži kupolo Bele kape. Oviro premagata, ko najdeta zakrit žleb. Po njem se vzpneta še zadnjih 20 metrov in stopita na resnično najvišjo točko Bele kape (2920 m). Ura je točno pol dvanajstih. Dan je čudovit tega 12. januarja 1964. Na širni ploskvi razvijeta v močan veter slovenske in argentinske barve.

Vsa ravan Celinskega ledu se širi pod njima v daljo; na severu blešči iz nje jezero San Martin v še neraziskanih predelih.

»Tja me mika! Mellizos (Dvojčka) morajo biti čudovite gore!«

Proti zahodu in z naklonom na sever ju loči 35 kilometrov od impozantne gmote ledenega pogorja Pio XI. Dolgo in pozorno si ogledujeta njegov glavni vrh Lautaro. Ves žari v luči opoldanskega sonca. Tako veličastno oddaljeno ki-

pi podoba orjaka v nebo. Kot nedosegljiva. Z ju-
ga pa se jima kažejo že dobro znane verige
Torre, Fitz Roy, Pier Giorgio. Z vseh plati, od
koderkoli jih gleda, režejo s svojimi vršički in
stenami nebesni svod.

Na oporniku zavihra zastava daljne naše do-
movine, potem pa ostane sama z goro.

Čez pol ure previdno sestopita po previsni steni
do zložne gorske planjave. V zavetju ledenega
skalovja si pripravljata hladno pijačo in nekaj
malega pojedata.

»Kaj če bi pogledala še tja gor?«

»Na Cardenal Cagliero misliš?«

Kakšne tri kilometre se vleče snežišče do tja.
Veter zopet narašča, ko sta že v steni Cagliera.
Ves je razrit v ledene nože; ostra burja jih kar
naprej brusi. Previdno polagata in napenjata
mednje najlonsko vrv. Nad dozdevnim vrhom
pa nenadoma zraste za nekaj sto metrov proti
vzhodu še drug, za 20 metrov višji vrh.

CAGLIERO JE 20 METROV VIŠJI

Štiri je ura, ko v istem dnevu že v drugo zapla-

POGLED V VIŠINO JE POGLED K NADZEMELJSKEMU, K BOGOVOM

KOZMIČNA GORA*

NAŠKO KRIŽNAR

*Koncepti arhaičnega sveta ni-
so formulirani v teoretskem je-
ziku, ampak so izraženi (skriti)
v simbolih, mitih in obredih.*

(Mircea Eliade)

Za mitska dejanja je značilno, da imajo svoj
izvor v nebesih (kozmosu). Vse, kar stori člo-
vek na Zemlji, je ponavljanje mitskega vzorca,
prejetega od prednikov ali direktno od božan-
skih bitij. Tudi gore imajo svoj idealni prototip
na nebu. Salomon: »Ukazal si, naj zgradim na
sveti gori tvojo hišo in oltar, kjer boš prebival,
tak, kot si ga imel od začetka.«

Katera pa je ta sveta gora? To je kozmična go-
ra, Sveta gora, kjer se stikata nebo in zemlja.
Stoji sredi sveta. Kjer je to sveto mesto, je »axis
mundi«, svetišče na tem mestu je »imago mun-
di«, reprodukcija kozmosa. Vrh kozmične gore
je tudi popek sveta, kjer se je začelo stvarjenje.

NEKAJ PIRMEROV

Indija: Mount Meru je sredi sveta, nad goro je
severnica. Urartejci: gora Sumeru, na njej

* Besedilo je prirejeno po referatu, ki ga je avtor predstavil na
okrogli mizi »Montagne, spazio della comunicazione« v Nuoro,
Sardinija, 9. 10. 1992.

polata prapora obeh narodov na dotlej nezav-
zetih vrhovih, zdaj na Cardenal Cagliero (2800
m). Spodnji vrh, 30 do 35 metrov visok snežak,
čudovito okrašen s snežnimi tvorbari, se jima
dozdeva kot kakšen večni budni varuh okolja,
ki ga na široko obvladuje s svojega mogočnega
podstavka. Do danes je veljal kot najvišja točka
Cagliera.

V ritmu vetrovja se spuščata po steni. Izmuče-
na in žejna premagata širono ledeniško planoto
in dosežeta steno nad taborom 2 v nenehno
naraščajoči nevihti. Dobro, da to strmino že po-
znata. Iz tabora se lovi prijatelj lev klic po steni
navzgor.

Še vedno jim krepko brije okrog ušes, ko se
spuščajo pod Marconijem po soteski navzdol
proti jezeru Electrico. Sneg se je v tej zajedi
medtem močno odtajal, iz njega pa so zazijale
nove čeri in razpoke.

Šele odmevi enakomernega pljuskanja ob ska-
le jih opozorijo, da so spet blizu zelenja.

(Se nadaljuje)

nabodena severnica. Iran: sveta gora Ha-
raberezaiti (Elburz). Laos: Mount Zinnala. Me-
zopotamija: Zigurat je kozmična gora, simbolna
podoba kozmosa. Ima sedem teras, ki pred-
stavljajo sedem planetarnih nebes. Babilon:
svetišča in sveti stolpi se imenujejo Gora hiše,
Hiša gore, Hiša gore vseh dežel, Gora viharjev.
In končno Palestina: gora Tabor (Tabbur) je ze-
meljski popek, Golgota je kozmična gora in sre-
dišče sveta. V to še verjamejo vzhodni kristjani.
Tu je bil ustvarjen Adam in tu je tudi pokopan.
Središnji položaj gore v simbolnem svetu sta-
rega sveta je razviden iz številnih mitov in pri-
povedk, od ljudskega izročila do religioznih
besedil.

Staroegipčanski hieroglif za goro je DŽEU.

Med temeljne kitajske pismenke sodi beseda
SHAN (gora).

Eden od osmih trigramov I Chinga pomeni go-
ro: KEN.

